Nota wyjaśniająca towarzysząca zmianom wprowadzonym w drugiej publikacji wniosku dotyczącego ukierunkowanego przeglądu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych

Komisja rozpoczyna drugie konsultacje publiczne dotyczące ukierunkowanego przeglądu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych (GBER) w kontekście bezprecedensowego kryzysu spowodowanego skutkami pandemii COVID-19. Państwa członkowskie UE szukają rozwiązań pomocowych, które pozwoliłyby złagodzić skutki gospodarcze kryzysu we wszystkich sektorach gospodarki. W pełni uznając powagę sytuacji, Komisja opublikowała tymczasowe ramy prawne, w których wyjaśniła, które interwencje rządowe podejmowane w kontekście obecnego kryzysu są zgodne z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego. Konieczne jest jednak również kontynuowanie prac przygotowujących na okres po kryzysie, tak aby sfinalizować ukierunkowany przegląd GBER w odpowiednim czasie przed wejściem w życie następnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.

Celem niniejszej noty jest doprecyzowanie i wyjaśnienie najważniejszych zmian wprowadzonych we wniosku dotyczącym zmiany GBER, który towarzyszyć będzie następnym wieloletnim ramom finansowym („WRF"). Zmiany te opracowano na podstawie informacji otrzymanych w ramach pierwszych konsultacji publicznych. Zmiany są przedstawione w odniesieniu do każdego z trzech obszarów uwzględnionych we wniosku w sprawie GBER, a mianowicie:

- projektów w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej;
- projektów w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji (BRI) opatrzonych pieczęcią doskonałości w ramach programów „Horyzont 2020" lub „Horyzont Europa", a także projektów w ramach współfinansowania i łączenia w zespoły w ramach programów „Horyzont 2020" lub „Horyzont Europa";
- finansowania krajowego w połączeniu z finansowaniem w ramach InvestEU.

Europejska współpraca terytorialna

Zaktualizowany wniosek w sprawie GBER odzwierciedla następujące główne zmiany w odniesieniu do Europejskiej współpracy terytorialnej (EWT):

- Intensywność pomocy: Komisja dostosowała poziom intensywności pomocy zaproponowany w art. 20 do stopy współfinansowania przewidzianej w projekcie rozporządzenia w sprawie EWT dla wszystkich partnerów uczestniczących w realizacji projektu w celu uproszczenia zarządzania projektami z tej dziedziny oraz zmniejszenia obciążenia administracyjnego.
- Sprawozdawczość i warunki monitorowania: Komisja uprościła warunki sprawozdawczości i monitorowania ograniczonych kwot pomocy przyznanej na mocy art. 20a. Dotyczy to projektów w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej, realizowanych przez wielu uczestników, z których każdy otrzymuje bardzo małe kwoty pomocy, i w przypadku których za stosowne uznaje się ograniczenie obciążenia administracyjnego ze względu na bardzo niewielkie kwoty pomocy.

BRI

Zaktualizowany wniosek w sprawie GBER odzwierciedla następujące główne zmiany w odniesieniu do BRI:

- Doprecyzowanie przepisów: Doprecyzowano szereg przepisów, takich jak przepisy dotyczące odnośnej stopy finansowania dopuszczalnej w ramach programów Horyzont. Na podstawie uwag otrzymanych w ramach konsultacji publicznych Komisja usunęła również w definicjach kwalifikowalnych działań doprecyzowania dotyczące poziomu gotowości technologicznej, aby jasne było, że proponowana zmiana nie miała spowodować zmian merytorycznych. Aby zwiększyć przejrzystość i czytelność, Komisja podzieliła również artykuły dotyczące BRI na cztery odrębne artykuły dotyczące (1) pomocy na projekty, które uzyskały znak jakości w postaci pieczęci doskonałości, (2) pomocy na działania „Maria Skłodowska-Curie" i weryfikację poprawności projektu ERBN, (3) pomocy na współfinansowane projekty badawczo-rozwojowe oraz (4) pomocy na łączenie w zespoły.
- Jednolite minimalne finansowanie z programu „Horyzont Europa" na współfinansowane projekty: Aby uprościć realizację współfinansowanych projektów, dostosowano wymóg dotyczący minimalnego finansowania dla projektów, których podstawą jest program „Horyzont Europa" – obecnie poziom wymaganego jednolitego minimalnego finansowania z tego programu wynosi 30 %.
- Zinstytucjonalizowane partnerstwa europejskie: Komisja wyjaśniła również, że wkłady państw członkowskich na rzecz zinstytucjonalizowanych partnerstw europejskich, zdefiniowane w programie „Horyzont Europa", są kwalifikowalne, o ile przestrzegane będą przepisy programu „Horyzont Europa", a wyboru projektów dokonywać będą niezależni eksperci.

InvestEU

Zaktualizowany wniosek w sprawie GBER odzwierciedla następujące główne zmiany w odniesieniu do InvestEU:

- Definicje: Opierając się na uwagach otrzymanych w ramach pierwszych konsultacji publicznych, Komisja dostosowała szereg definicji do definicji zawartych w rozporządzeniu w sprawie InvestEU (takich jak definicja „gwarancji UE" i „partnera wykonawczego") i do definicji już istniejących w GBER (takich jak definicja „przedsiębiorstwa innowacyjnego").
- Progi finansowania określone w art. 56e i 56f: Podczas pierwszych konsultacji publicznych wielu respondentów stwierdziło, że niektóre progi powodujące obowiązek zgłoszenia są zbyt niskie (np. w przypadku energii ze źródeł odnawialnych) i że istnieje nieuzasadniona różnica między różnymi rodzajami finansowania MŚP, jeśli chodzi o progi powodujące obowiązek zgłoszenia. Komisja dostosowała odnośne progi finansowania, zapewniając przy tym niezbędną korelację między progami finansowania w sekcji 16 (wyrażonymi jako całkowite finansowanie) a obecnymi progami powodującymi obowiązek zgłoszenia określonymi w obecnie obowiązujących przepisach GBER (określonymi jednak zazwyczaj nie jako całkowite finansowanie, ale jako kwoty pomocy).
- Warunki kwalifikowalności określone w art. 56e i 56f: Zainteresowane strony i państwa członkowskie zasygnalizowały potrzebę dostosowania warunków ustalania cen w art. 56e ust. 2 (np. ceny nie powinny bezpośrednio odnosić się do stóp IBOR) oraz ograniczenia okresu trwania w odniesieniu do pożyczek i gwarancji dla MŚP na mocy art. 56e ust. 11 lit. b). Nowy wniosek pozwala uregulować te kwestie. Ponadto Komisja uprościła warunki zawarte w art. 56f, aby ułatwić wdrażanie oferowanych przez pośredników komercyjnych produktów dłużnych wspieranych w ramach InvestEU.

- Dodanie/usunięcie kategorii projektów w art. 56e: Komisja doprecyzowała i dodała szereg kategorii projektów, które objęte zostaną uproszczoną procedurą w ramach nowej sekcji 16. Komisja dodała nowy przepis dotyczący pomocy na inwestycje w efektywność energetyczną oraz pomocy na tworzenie lub modernizację klastrów innowacyjnych. Usunięto natomiast projekty, które w większości przypadków mają charakter niegospodarczy (takie jak inwestycje w infrastrukturę kolejową). Ponadto dodano szereg kategorii projektów związanych z infrastrukturą szerokopasmową kwalifikujących się do finansowania w ramach CEF2 i InvestEU.
- Wymogi w zakresie oceny: Komisja doprecyzowała, w jakich przypadkach wymogi w zakresie oceny dotyczące programów pomocy państwa przekraczającej 150 mln EUR będą miały zastosowanie w kontekście połączenia funduszy krajowych ze środkami z InvestEU.

Dalsze działania

Po zakończeniu obecnych konsultacji publicznych, na podstawie informacji zwrotnych otrzymanych od zainteresowanych stron, Komisja dokona przeglądu projektu rozporządzenia, tak aby ostateczna wersja mogła zostać przyjęta przed końcem 2020 r., w odpowiednim czasie przed wejściem w życie następnych WRF.